

Câu	Ý	Yêu cầu	Điểm
1	a	Mức tối đa: HS xác định được phương thức biểu đạt chính là: Nghị luận. Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1 0
	b	Mức tối đa: HS nêu được hiệu quả nghệ thuật của từ “chỉ” và từ “vẫn” trong câu văn: làm rõ hai thái độ, hai cái nhìn trước cùng một hiện tượng. Từ “chỉ” gợi cái nhìn bi quan, tiêu cực; từ “vẫn” thể hiện cái nhìn lạc quan, tích cực. Mức chưa tối đa: HS trả lời chưa đầy đủ ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1.0 0.5 0
	c	Mức tối đa: HS giải thích được đúng nghĩa của từ “hành vi”: toàn bộ phản ứng, cách cư xử biểu hiện ra ngoài của một người trong hoàn cảnh cụ thể. Mức chưa tối đa: HS trả lời chưa đầy đủ ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1.0 0.5 0
	d	Mức tối đa: HS trình bày được, cần thay đổi chính mình vì: + Trong cuộc sống có những điều ta không thể thay đổi. + Thay đổi hoàn thiện bản thân sẽ làm cho cuộc sống trở nên tốt đẹp hơn. + Thay đổi chính mình ta sẽ vượt qua thái độ tiêu cực trước một việc làm mình bị tổn thương. + Thay đổi bản thân giúp ta có đủ ý chí, nghị lực và niềm tin để vượt qua khó khăn trắc trở. + Thay đổi bản thân để thay đổi thế giới của chính mình... Mức chưa tối đa: HS trả lời nhưng còn thiếu ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1.0 0.5 0
	e	Mức tối đa: Học sinh nêu một thông điệp tâm đắc nhất (thông điệp phải phù hợp với nội dung đoạn trích, phù hợp chuẩn mực đạo đức...). Nêu rõ lí do tại sao chọn thông điệp đó. Gợi ý: - Mỗi người cần phải có cách sống tích cực, suy nghĩ tích cực để thay đổi cuộc đời của mình. - Thay đổi để thành công. Mức chưa tối đa: Học sinh nêu một thông điệp tâm đắc nhất. Chưa nêu được lí do tại sao chọn thông điệp đó. Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	2 1.0 0
2		Viết đoạn văn biểu cảm	4

3		a. Về kĩ năng - Biết cách viết đoạn văn biểu cảm; - Trình bày rõ ràng, sáng tạo, diễn đạt tốt, văn viết trong sáng, có cảm xúc; đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.	0.5
		b. Về kiến thức	
		Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau song về cơ bản cần đảm bảo được các ý sau: - Trước hết, bài thơ là những cảm nhận về nơi ta bắt đầu được đón nhận yêu thương: + Đó là nơi mà từ lúc tám bé đã được vòng tay của bà, của mẹ nâng đỡ những bước chân chập chững đầu tiên: “<i>Khi tay bà, tay mẹ. Còn dắt vòng đi men</i>”. + Đó là nơi mà ta cảm nhận được những vất vả, lo toan của bố mẹ mỗi ngày: “<i>Nơi bố mẹ ngày đêm. Lúc nào qua cũng vội</i>”. Chính bao yêu thương hi sinh ấy của bố mẹ mà ta có một cuộc sống ấm áp, đủ đầy. + Đó là nơi mà ta đón nhận bao niềm vui mới từ bạn bè yêu thương: “<i>Nơi bạn bè chạy tới/ Thường lúc nào cũng vui</i>”. - Không chỉ thế, bài thơ còn là những cảm nhận về nơi ta bắt đầu được trưởng thành lớn khôn: + Đó là nơi mở ra cho ta con đường đến với tri thức: “<i>Nơi này đã đưa tôi. Buổi đầu tiên đến lớp</i>”. + Cũng từ ngưỡng cửa nhỏ bé này mở ra trước mắt ta bao con đường lớn dài rộng của cuộc đời, chờ bước chân ta khám phá: “<i>Nay con đường xa tấp. Vẫn đang chờ tôi đi</i>”. - Đánh giá: Nhà thơ có những suy ngẫm, liên tưởng đầy tinh tế; cách diễn đạt mộc mạc, giản dị; sử dụng thành công các biện pháp tu từ... Qua đó nhà thơ bày tỏ niềm trân trọng những giá trị thiêng liêng trong cuộc đời mỗi con người: đó là gia đình, là bạn bè thân thương,...	3.5
		Nhà văn Nguyễn Minh Châu cho rằng: “Nhà văn phải là người đi tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người”. Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Phân tích nhân vật “tôi” trong câu chuyện dưới đây để thấy rõ điều tâm niệm đó.	10
	a	<i>Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận</i>	0.25
	b	<i>Xác định đúng vấn đề nghị luận: thiên chức “đi tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người” của nhà văn thể hiện sâu sắc qua truyện ngắn “Người ăn xin”.</i>	0.25
	c	<i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; Vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp nhuần nhuyễn các lí lẽ, dẫn chứng.</i> Mở bài: - Dẫn dắt, trích ý kiến của Nguyễn Minh Châu. - Nêu vấn đề: thiên chức “đi tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người” của người cầm bút đã được nhà văn nga Ivan Turgenev thể hiện sâu sắc qua mẫu truyện ngắn “Người ăn xin” với việc khắc họa nhân vật “tôi” - một cậu bé có tâm lòng cao đẹp. Thân bài *Giải thích ý kiến nhận định. - Nhà văn là người sáng tác ra các tác phẩm văn học. - “đi tìm” chính là quá trình tìm hiểu, phát hiện, ngợi ca con người.	0.5
			1.0

	- Nguyễn Minh Châu dùng cách nói giàu hình ảnh “những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người” để nói về vẻ đẹp ẩn sâu khuất lấp bên trong con người. Tóm lại: Nguyễn Minh Châu muốn khẳng định thiên chức của người cầm bút (nhà văn) là phải đi tìm, khám phá những vẻ đẹp cao quý, ẩn sâu trong tâm hồn con người để từ đó giúp người đọc thêm tin yêu vào con người, vào cuộc sống. (Với HS lớp 7, không yêu cầu lí giải, bàn luận sâu bằng kiến thức lí luận văn học). *Phân tích nhân vật “tôi” trong câu chuyện “Người ăn xin” để làm sáng tỏ nhận định. * Khái quát bối cảnh, tình huống truyện: - Cậu bé gặp người ăn xin trên đường nhưng thật éo le, cậu không có tiền bạc hay vật chất gì đáng giá để cho ông cụ. - Trước tình huống đó, cậu bé chỉ biết nắm tay người ăn xin và nói những lời ảm áp yêu thương để chia sẻ với nỗi bất hạnh của ông cụ. => Câu chuyện ngắn gọn, nhà văn tạo dựng bối cảnh đơn giản nhưng lại giúp nhân vật thể hiện rõ tính cách, phẩm chất của mình.	0.5
	* Phân tích nhân vật “tôi”: Luận điểm 1: Nhân vật “tôi” trong câu chuyện là một cậu bé có tấm lòng đẹp, biết yêu thương, sẻ chia với những cảnh đời, con người bất hạnh trong cuộc sống. - Trong một lần tình cờ, nhân vật "tôi" đã gặp một người ăn xin đã già “đôi mắt ông đỏ đục, nước mắt ông giàn giụa, đôi môi tái nhợt, áo quần tả tơi”. Nhìn ông vô cùng đáng thương. Khi gặp cậu, ông cụ đã chìa tay xin, mong cậu tỏ lòng thương cảm và ban phát cho ông một chút gì đó để làm vui đi nỗi bất hạnh. - Những thật trở trêu thay, cậu biết cho cụ cái gì đây, khi mà cậu không hề có tiền bạc hay bất cứ thứ gì có thể để biếu cụ. - Ánh mắt của ông cụ vẫn dõi theo và chờ đợi khiến cậu nhói lòng. - Đứng trước tình thế oái oăm đó, cậu chẳng biết làm thế nào, chỉ biết <i>nắm chặt lấy bàn tay run rẩy kia</i>. Và cuối cùng, cậu lấy hết can đảm nói với ông cụ: “ Xin ông đừng giận cháu! Cháu không có gì cho ông cả” Những cử chỉ, lời nói ảm áp yêu thương của cậu còn đáng giá hơn tiền bạc, vật chất đối với ông cụ. Chính hành động và lời nói ảm lòng của nhân vật "tôi" với cụ đã khiến trái tim người ăn xin trở nên ảm áp vô cùng. Bởi vậy, dù không nhận được ở cậu bé một món quà bằng vật chất (đối với người ăn xin điều đó vô cùng quan trọng) nhưng cụ vẫn nở nụ cười bởi cụ trân trọng tấm lòng nhân hậu của cậu. Luận điểm 2: Nhân vật “tôi” mặc dù còn nhỏ nhưng đã biết cách đối xử vô cùng văn hóa, đúng mực, rất đáng trân trọng. - Khi gặp tình thế khó xử, nhân vật "tôi" đã có cách giải quyết vô cùng văn hóa, vừa trao đi yêu thương vừa giúp cho người đối diện cảm thấy được tôn trọng, ảm lòng, không có cảm giác bị xa lánh, coi thường. Tay cậu run run <i>nắm chặt lấy bàn tay run rẩy</i> của người ăn xin khiến chúng ta vô cùng xúc động. Cái nắm tay tình cảm mang theo bao ân tình, sự cảm thông, sẻ chia của cậu bé dành cho ông cụ đó là cách mà cậu đang trao yêu thương, rất đáng trân trọng. Đây là cách cư xử rất khéo léo, ảm áp nghĩa tình. - Những cử chỉ, hành động, lời nói rất thiện chí, chứa đựng tình cảm chân thành, đong đầy yêu thương của cậu bé đã khiến cho người ăn xin thấy được tôn trọng, được sẻ chia. Và ông cụ đã "nhìn tôi chăm chăm. đôi môi nở nụ cười: Cháu ơi,	2.5
	Luận điểm 2: Nhân vật “tôi” mặc dù còn nhỏ nhưng đã biết cách đối xử vô cùng văn hóa, đúng mực, rất đáng trân trọng. - Khi gặp tình thế khó xử, nhân vật "tôi" đã có cách giải quyết vô cùng văn hóa, vừa trao đi yêu thương vừa giúp cho người đối diện cảm thấy được tôn trọng, ảm lòng, không có cảm giác bị xa lánh, coi thường. Tay cậu run run <i>nắm chặt lấy bàn tay run rẩy</i> của người ăn xin khiến chúng ta vô cùng xúc động. Cái nắm tay tình cảm mang theo bao ân tình, sự cảm thông, sẻ chia của cậu bé dành cho ông cụ đó là cách mà cậu đang trao yêu thương, rất đáng trân trọng. Đây là cách cư xử rất khéo léo, ảm áp nghĩa tình. - Những cử chỉ, hành động, lời nói rất thiện chí, chứa đựng tình cảm chân thành, đong đầy yêu thương của cậu bé đã khiến cho người ăn xin thấy được tôn trọng, được sẻ chia. Và ông cụ đã "nhìn tôi chăm chăm. đôi môi nở nụ cười: Cháu ơi,	2.0

	cảm ơn cháu! Như vậy là cháu đã cho lão rồi”. Nụ cười của cụ cũng làm cho cậu cảm thấy ấm áp và chính cậu "cả tôi nữa tôi cũng vừa nhận được một cái gì đó". Phải chăng cái mà cả ông cụ và cậu bé đó nhận được đó chính là sự tôn trọng, là sự thấu hiểu, sẻ chia ấm áp tình người? Và chính điều đó còn có giá trị hơn những món quà vật chất. * Đánh giá chung: - Nghệ thuật xây dựng nhân vật: + Câu chuyện kể ở ngôi thứ nhất, nhân vật "tôi" là người trực tiếp tham gia các sự việc câu chuyện nên kể lại một cách chân thực, tạo độ tin cậy cao cho người đọc. + Tác giả làm nổi bật tính cách, phẩm chất nhân vật “tôi” qua ngôn ngữ, hành động. + Cách đặt nhan đề thú vị, gợi sự tò mò cho người đọc khám phá câu chuyện; nhan đề thể hiện được chủ đề của văn bản. - Hình tượng nhân vật. + Nhân vật "tôi" trong câu chuyện không có một đồng tiền nào cho người ăn xin nhưng có một thứ đáng giá hơn của cải, vật chất mà cậu đã trao cho ông cụ đó chính là tình thương, là sự thấu hiểu, sẻ chia đầy tình nhân ái. Tình yêu thương của cậu bé dành cho người ăn xin thật đáng trân trọng. + Nhân vật đã để lại cho chúng ta bài học cuộc sống vô cùng ý nghĩa về lẽ sống, về cách đối nhân xử thế đẹp. - Ý kiến của nhà văn Nguyễn Minh Châu: Ý kiến đã nói đúng chức năng của văn học và nhiệm vụ của nhà văn trong việc nhận thức và bồi đắp tâm hồn của con người. Đó cũng là bài học định hướng sâu sắc cho cả người nghệ sĩ và người tiếp nhận tác phẩm văn học. + Đối với người nghệ sĩ: cần nhận thức được thiên chức của người cầm bút (nhà văn) là phải đi tìm, khám phá những vẻ đẹp cao quý, ẩn sâu trong tâm hồn con người để từ đó giúp người đọc thêm tin yêu vào con người, vào cuộc sống. + Đối với người tiếp nhận: cảm nhận, khám phá tác phẩm bằng sự đồng điệu với người sáng tác để thấy được chiều sâu giá trị của tác phẩm, hướng tới bồi đắp tâm hồn mình thêm cao cả và phong phú hơn. Kết bài: - Khẳng định ý nghĩa của câu chuyện. - Rút ra bài học và liên hệ bản thân.	1.0 1.0 0.5
	Lưu ý: - <i>Sáng tạo</i>: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề; có cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng, mới mẻ. - <i>Chính tả</i>: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0.5
	Tổng	20

LƯU Ý:

1. Giám khảo cần nắm chắc hướng dẫn chấm để phát hiện, đánh giá thật chính xác, khách quan, đầy đủ bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm, sử dụng nhiều mức điểm một cách hợp lý. Trong quá trình chấm thi, cần vận dụng linh hoạt hướng dẫn chấm nhất là đối với những bài viết có cảm xúc và sáng tạo.

2. Chỉ cho điểm tối đa khi bài làm đáp ứng 3 tiêu chí: Đúng – Đủ - Sáng tạo.